

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410144 Gåragöl

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Elisabet Wallsten

**Bevarandeplan för Natura 2000-området
SE0410144 Gåragöl**

Kommun: Olofström

Områdets totala areal: 4,8 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-05

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-12-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9110 - Näringsfattig bokskog

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Gåragöl bidrar till att uppfylla miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

I Gåragöl är det prioriterade bevarandevärdet boksskogen. Skogen har naturskogskaraktär med riklig tillgång på grova och senvuxna träd, samt med förekomst av värdefull kryptogamflora.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Gåragöl är en äldre bokskog med naturskogskaraktär, som ligger mellan Olofström och Svängsta i västra Blekinge. Berggrunden går bitvis i dagen och utgörs av Spinkamålagranit, medan jordarna domineras av sandig morän. Området, som ligger drygt 100 meter över havet, ingick vid slutet av 1700-talet och under 1800-talets första hälft i Gåragöls bys utmarker. Det låg då förhållandevis otillgängligt och relativt långt från bykärnan. Området var markerat med trädsymboler på Laga skifteskartan från år 1835 och lövskogssymboler på Häradskartan från år 1918, vilket tyder på åtminstone ett par hundra års skoglig kontinuitet. Men troligen är kontinuiteten betydligt längre än så. Dagens bokskog innehåller rikligt med grova och

senvuxna träd. Det finns också relativt gott om hålträd och rikliga förekomster av hackmärken efter hackspettar, till exempel spillkråka (rödlistekategori nära hotad). Förutom bok finns det även en del gran i området, samt enstaka tall, ek och björk. Bland områdets kryptogamer finns bland annat de rödlistade lavarna bokkantlav (nära hotad) och lunglav (nära hotad). Eventuellt häckar skogsduva i området.

Vad kan påverka negativt

- Skogsbruk eller andra avverkningar/röjningar i eller i anslutning till området, som leder till att till exempel värdefulla element eller strukturer försvinner eller ljus- och fuktförhållanden ändras så snabbt eller så mycket så att störningskänsliga organismer inom området påverkas negativt.
- Fragmentering av biotoper, såväl inom som i anslutning till området, som till exempel leder till minskad kontakt mellan områden och ökade kanteffekter på mindre objekt.
- Inväxande gran i ädellövskogen.
- Att döende träd eller död ved plockas bort från området, alternativt bearbetas eller förstörs inom området, så det blir brist på vissa typer av död ved.
- Markberedning, täktverksamhet, dikning och andra åtgärder i och i anslutning till området, som riskerar att förändra hydrologin.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området:

Området är avsatt som biotopskyddsområde sedan år 1995 enligt Skogsstyrelsens beslut. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.

Behov av skötselåtgärder:

Gran kan behöva hållas tillbaka, så den inte tar över på bokens bekostnad.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och -arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9110 - Näringsfattig bokskog

Areal: 4,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Vid Gåragöl är bokskogen av naturskogskaraktär med grova träd och ett stort inslag av senvuxna träd. Det finns även gott om spår av hackspettar, som spillkråka (nära hotad) och större hackspett, och hålträd med bohål. Mängden död ved i olika former kunde dock gärna vara större. Inom området har flera lav- och mossarter påträffats, som alla i större eller mindre grad pekar på att skogen är värdefull ur naturvårdssynpunkt, bland annat de rödlistade arterna bokkantlav (nära hotad) och lunglav (nära hotad), som indikerar gammal bok- eller lövskog med lång trädkontinuitet och höga naturvärden, liksom havstulpanlav, rostfläck, blåmossa, fällmossa, klippfrullania och platt fjädermossa. I övrigt är florans och faunan fortfarande till stora delar okänd.

Bevarandemål

Arealen näringsfattig bokskog ska vara minst 4,8 hektar. Ädellövträd ska utgöra ett dominerande inslag, men enstaka tall ska också förekomma. Det ska finnas gott om gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare till bok och ek. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Död ved i olika former ska finnas allmänt, inklusive levande träd med döda träddeklar. Det ska finnas träd med hackspettsbohål. Gran ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. I området ska de typiska arterna bokkantlav, lunglav, havstulpanlav, blåmossa, fällmossa, klippfrullania och platt fjädermossa förekomma.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i området bedöms som gott. Mängden död ved i olika former kan dock gärna öka.

Dokumentation

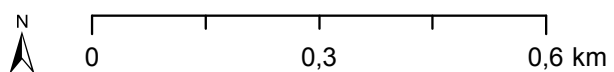
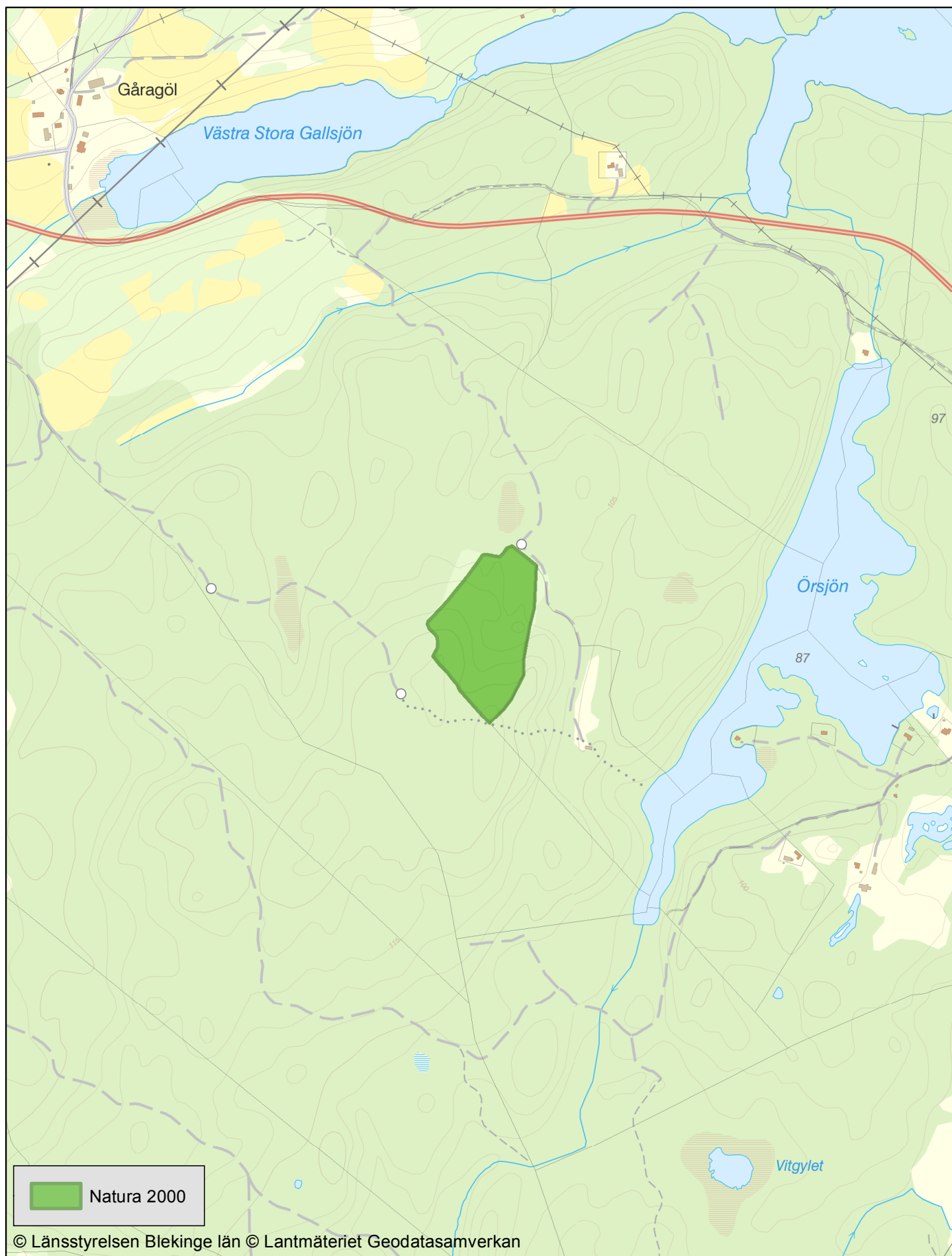
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala
- Artportalen. www.artportalen.se (uttag 2016-03-29)
- Naturvårdsverket 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Skogsvårdsstyrelsen. 1995. Biotopskyddsbeslut inom fastigheten Gåragöl 1:15. Skogsvårdsstyrelsen i Blekinge län.
- Skogsvårdsstyrelsen. 2005. Nyckelbiotop 03E 7f, nr 6 (objektid 030475061). www.svo.se
- Wallsten, Elisabet. 2000. Markanvändning i nordvästra Blekinge – med fördjupade studier av markerna tillhöriga skogsbyn Gåragöl, Jämshögs socken, från tiden kring sekelskiftet 1800 till 1900-talets slut. Examensarbete på biologisk-geovetenskaplig linje, Naturgeografiska inst, Stockholms Universitet.

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410144 Gåragöl

Kartskala 1:10 000